

Fred og Greta

MYND: KATRIN SVABO BECH

og framførdu síðani saman við Royal Philharmonic Orchestra til setanina. Í 2010 produseraði eg eitt lag saman við Paul McCartney og beiggjanum Mike McCartney til eina stóra handilsframsýning í Shanghai. Eini 70 milliónir fólk vitjaðu framsýningina. So har hendi nógv í tíðini í Liverpool.

Hvussu hittust tú og Greta?

– Hon las eisini í Liverpool og spældi tónleik. Eg sá hana spæla eina konsert við bólkinum hjá sær. Hon var sangarinna, men bráðliga tók hon violinina fram og byrjaði at spæla. Eg hugdi uppá vinmannin hjá mær og segði »oh no«, og so visti eg tað bara, at har var hon. Tað tók kortini tíð áðrenn vit komu at kennast ordiliga, og at byrja við var heldur eingin intensión um samstarv. Tað var ikki fyrr enn at hon sang á Deadmau5 sanginum 'Raise Your Weapon', og ferð kom á yrkisleið hennara, at hon fekk brúk fyri onkrum at samstarva við. Tað vóru nógv fólk rundanum hana, ið tóku egin áhugamál framum hennara, og tað var ein strævin og torfør tíð fyri hana. Um hetta mundið høvdu vit verið par í umleið eitt ár, men arbeiddu tó við hvør sínum tónleiki. Vit samdust við tíðini um at samstarva tónleikaliga.

Hvussu virkar arbeidsforholdið tykkara millum? Hvør ger hvat?

– Greta syngur og skrivar tekstir og melodiir, og eg produseri og innspæli alt hitt. Persónliga síggi eg meg ikki sum listamann, men sum tøkning. Mær dámar best at onkur annar skrivar tónleikin. Eg taki eitt grundleggjandi hugskot og fari víðari við tí. Upptøka er mín serfrøði. Harumframt er nógv samskipti rundanum sjálvan tónleikin. Greta fær nógvar fyrispurningar, og eg eri líkasum »bullshit filtrið« í teirri tilgongdini. Um okkurt er áhugavert, so gevi eg tí grønt ljós, og restin verður sáldað frá. Vit hava eisini ein álítandi og dugnaligan »business manager« í New York, ið vit samstarva við. Mær dámar illa tann handilsliga partin av tónleikinum, og tað fær meg

satt at siga at sakna virðisbrævamarknaðin. Síðani fíggjarkreppuna halda øll at bankar hava ivasaman etikk, men eg vildi ynskt at fólk innan tónleikaíðnaðin høvdu bert eitt vet av tí etikki, sum er galdandi innan fíggjarheimin.

Hvat fekk tykkum at flyta til Føroya?

– Ein røð av umstøðum hendu í senn. Tað var vatnflóð í studionum hjá okkum í Liverpool, og vit fingtu at vita, at umvælingin fór at taka 6 til 12 mánaðir. Greta hevði føðingardag og familjan hjá henni var á vitjan. Tey høvdu eini hús í Miðvági, og nevndu hetta sum ein móguleika fyri okkum. Vit tosaðu um tað í eina tíð og tóku avgerðina. Komin higgar funnu vit skjótt útav, at vit kundu arbeiða sum vit høvdu gjørt áður. Gjøgnum internetið er frástøðan jú minkað ótrúliga nógv, og tað er ikki so nógv longri at ferðast úr Føroyum, tó at tað er væl dýrari. Eg kenni meg ikki avskornan á neiligan hátt, eg kenni meg faktiskt avskornan uppá ein góðan máta. Vit hava eisini langtíðarætlanir fyri húsini og okkara studio her. Vit ætla at tað skal vera eitt íbúðarstudio, har fólk búa og virka í eitt tíðarskeið. Mín dreymur er at gera eitt mastering studio, og at arbeiða burturav við mastering í framtíðini. Nógvur spennandi tónleikur er í Føroyum. Eg haldi at tað vakra við mentanini her, er fráveran av kommersialisering av listini. Tað er fantastiskt! Tú merkir týðiliga í listini og í tónleikinum, at fólkin aftanfyrri eru frí til at skapa tað sum tey vilja. Í Onglandi kennir tú á tær, at fólk eru ávirkaði av øllum rundanum tey og av tónleikaíðnaðinum sum er kring tónleikin. Tey royna at passa inn í ídnaðarligu ímyndina, til tess at fáa promotion og uppmærsemi í miðlunum. Tað er eisini skilligt, men tit hava als ikki hatta í Føroyum, og úrslitið er at nógvur fantastiskur tónleikur verður gjørdur. Fráveran av kommersialisering er helst tað sum mær dámar best við Føroyum.

Eisini generelt mentanarlaga?

– Ja. Eg haldi at hetta er tað minst kommersiella

staðið, sum eg nakrantíð havi verið í í mínum lívi. Og tað er størsta komplimangið sum man kann geva nøkrum. Tað eru ongar lýsingar her. Í Onglandi er tað allatíðina onkur sum roynir at selja tær okkurt, og tað er ótrúliga køvandi. So skjótt tú traðkar út gjøgnum dyrnar eru stórar lýsingar í býarmyndini. Og tað er enn verri í USA, sum er heilt ótrúligt. Har hevur alt eitt »brand«. Fólk kalla ikki tingini tað sum tey eru, t.d. eitur tyggigummi okkurt brand ístaðin fyri at eita »tyggigummi«. Tað er ræðandi, og tað er ótrúligt hvussu øvugt tað er her í Føroyum. Eg veit ikki hvat tað er sum tit hava koyrt í vatnið her, sum ger tykkum totalt óáhugaði í at fáa ting seld til tykkum allatíðina.

Kanska eru vit bara afturúr í kommersialiseringini?

– Nei, eg haldi at tit eru totalt frammanfyri hvat tí viðvíkur. Og tað er tað sama viðvíkjandi tónleikinum, tí tónleikurin er væl stuðlaður av myndugleikum og kommunum. Úrslitið er, at tú hevur fólk her, ið vilja skapa eitthvørt tí at tey av náttúru eru skapandi, og nýttast ikki at hugsa um hvønn kommersiell kassa tey mugu passa niður í. Tað haldi eg er ræðuliga kul. Eg haldi at tað snýr seg nógv um, at tú ikki áhaldandi fært ting blakaði eftir tær, ið onkur vil at tú skalt keypa. Tað sæst eisini aftur á Facebook: mínir føroysku Facebook vinir deila slíkt sum tey hava ein veruligan áhuga í, og mínir ensku Facebook vinir hava næstan altíð okkurt at promovera ella selja, um tað so bara er ein lívsstíllur. Tað er totalt hvør sín søga.

Vit eru júst komin inn í eitt nýtt ár. Hvørjar eru tínar vónir fyri framtíðina?

– »Health and happiness«. Tú kanst ynskja tær alla verðina, men hevur tú heilsu og eydnu hevur tú alt tú kanst biðja um. Vit eru glað fyri at vera her, og kenna okkum heppin at kunna gera tað sum vit gera. Nógv spennandi er í væntu.